

Samenvatting van de productkenmerken van een biocide

Productnaam: Bromatrol

Productsoort(en): PT 14 - Rodenticiden

PT 14 - Rodenticiden

PT 14 - Rodenticiden

PT 14 - Rodenticiden

PT 14 - Rodenticiden

PT 14 - Rodenticiden

Toelatingsnummer: BE2016-0007

**Referentienummer van de asset
in R4BP 3:** BE-0010234-0000

Inhoudsopgave

Administratieve informatie	1
1.1. Handelsnaam van het product	1
1.2. Toelatingshouder	1
1.3. Fabrikant(en) van de biociden	1
1.4. Fabrikant(en) van de werkzame stof(fen)	1
2. Productsamenstelling en -formulering	2
2.1. Kwalitatieve en kwantitatieve informatie over de samenstelling van de biocide	2
2.2. Formuleringstype	2
3. Gevarenaanduidingen en veiligheidsaanbevelingen	2
4. Toegelaten gebruik	3
4.1.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies	4
4.1.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen	4
4.1.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen	5
4.1.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking	5
4.1.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden	5
4.2.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies	6
4.2.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen	6
4.2.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen	7
4.2.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking	7
4.2.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden	7
4.3.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies	8
4.3.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen	9
4.3.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen	9
4.3.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking	9
4.3.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden	9
4.4.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies	11
4.4.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen	11

4.4.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen	11
4.4.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking	11
4.4.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden	11
4.5.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies	12
4.5.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies	13
4.5.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen	13
4.5.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen	13
4.5.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking	13
4.5.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden	13
4.6.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies	15
4.6.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen	15
4.6.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen	15
4.6.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking	15
4.6.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden	15
5. Algemene gebruiksaanwijzing	16
5.1. Gebruiksvoorschrift	16
5.2. Risicobeperkende maatregelen	18
5.3. Bijzonderheden van mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO instructies en noodmaatregelen om mens, dier en milieu te beschermen	19
5.4. Instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking	20
5.5. Voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden	20
6. Overige informatie	20

Administratieve informatie

1.1. Handelsnaam van het product

Bromatrol

1.2. Toelatingshouder

Naam en adres van de toelatingshouder	Naam	Rentokil Initial Limited
	Adres	Hazel House Millennium Park - Naas Ierland
Toelatingsnummer	BE2016-0007	
Referentienummer van de asset in R4BP 3	BE-0010234-0000	
Toelatingsdatum	28/03/2014	
Vervaldatum	18/03/2023	

1.3. Fabrikant(en) van de biociden

Naam van de fabrikant	Rentokil Initial Supplies
Adres van de fabrikant	Webber Road Knowsley Industrial Park L33 7SR Liverpool Verenigd Koninkrijk
Productielocatie	Webber Road Knowsley Industrial Park L33 7SR Liverpool Verenigd Koninkrijk

1.4. Fabrikant(en) van de werkzame stof(fen)

Werkzame stof	12 - Bromadiolon
Naam van de fabrikant	Pelgar International Ltd
Adres van de fabrikant	Unit 13 Newman Lane Industrial Estate Newman Lane GU34 2QR Alton Hampshire Verenigd Koninkrijk
Productielocatie	NA Namesti 410 28401 Kutna Hora Tsjechische Republiek
Werkzame stof	12 - Bromadiolon
Naam van de fabrikant	Liphatech S.A.S
Adres van de fabrikant	Bonnel-BP3 47480 Pont-du-casse Frankrijk
Productielocatie	Halebank WA8 8NS Widnes Verenigd Koninkrijk

2. Productsamenstelling en -formulering

2.1. Kwalitatieve en kwantitatieve informatie over de samenstelling van de biocide

Triviale naam	IUPAC-naam	Functie	CAS-nummer	EG-nummer	Gehalte (%)
Bromadiolon	3-[3-(4'-Bromo[1,1'-biphenyl]-4-yl)-3-hydroxy-1-phenylpropyl]-4-hydroxy-2H-1-benzopyran-2-one	Werkzame stof	28772-56-7	249-205-9	0.005

2.2. Formuleringstype

RB - Lokmiddel (klaar voor gebruik)

3. Gevarenaanduidingen en veiligheidsaanbevelingen

Gevarencategorie

Kan het ongeboren kind schaden.

Veroorzaakt schade aan organen (bloed) bij langdurige of herhaalde blootstelling --.

Veiligheidsaanbevelingen

<p>Alvorens te gebruiken de speciale aanwijzingen raadplegen.</p> <p>Pas gebruiken nadat u alle veiligheidsvoorschriften gelezen en begrepen heeft</p> <p>Stof niet inademen.</p> <p>Beschermdende handschoenen dragen.</p> <p>NA (mogelijke) blootstelling:Een arts raadplegen.</p> <p>Achter slot bewaren.</p> <p>Inhoud naar /verpakking afvoeren in overeenstemming met de nationale / regionale voorschriften</p>
--

4. Toegelaten gebruik

4.1 Omschrijving van het gebruik

Gebruik 1 - Gebruik 1 – Muizen en/of ratten – gebruik gereserveerd voor professioneel gebruiker met aangetoonde gevorderde bekwaamheid – binnen

Productsoort	PT 14 - Rodenticiden
Indien van toepassing, een precieze beschrijving van het toegelaten gebruik	Niet relevant voor rodenticiden
Doelorganisme(n) (met inbegrip van ontwikkelingsstadium)	Rattus norvegicus-Brown rat-Adulten Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren) Rattus norvegicus-Brown rat-Juvenilen Bv. knaagdieren Mus musculus-House mouse-Adulten Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren) Mus musculus-House mouse-Juvenilen Bv. knaagdieren
Toepassingsgebied	Binnen Binnen
Toepassingsmethode(n)	In lokdozen - Lokaasformuleringen: - Kant-en-klaar lokaas moet worden gebruik in tamper resistant lokaaskisten - Baiting-punten bedekt en beschermd
Dosering en frequentie van de toepassing	Muizen Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter Ratten Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter - -

	<p>Muizen Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter</p> <p>Ratten Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter</p>
<p>Categorie/categorieën gebruikers</p>	<p>Professioneel</p>
<p>Verpakkingsgrootte en verpakkingsmateriaal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Plastic zakken in een plastic buis (50 g, 100 g en 150 g zakjes) - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg, 11 kg, 12 kg - Losse korrels in een plastic emmer - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg - Losse korrels in een plastic zak - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg

4.1.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies

- Verwijder het resterende product aan het einde van de behandelperiode.
- Indien mogelijk wordt aanbevolen het behandelde gebied minimaal om de vier weken te bezoeken om selectie van een resistente populatie te voorkomen.
- Volg alle aanvullende aanwijzingen die in de relevante best practice code staan.

4.1.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen

- Informeer indien mogelijk voorafgaand aan de behandeling eventuele omstanders (bijv. gebruikers van het behandelde gebied en de omgeving) over de knaagdierbestrijdingscampagne [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code, indien beschikbaar]".
- Overweeg preventieve bestrijdingsmaatregelen (holen dichtstoppen, mogelijk voedsel en drinken zoveel mogelijk verwijderen) om inname van het product te verbeteren en de kans op een nieuwe invasie te verminderen.
- Zoeken en verwijder tijdens de behandeling met frequente tussenpozen dode knaagdieren om het risico op secundaire vergiftiging tegen te gaan. [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code]".
- Permanente lokdoos is beperkt tot locaties met een hoge kans op een nieuwe invasie wanneer andere bestrijdingsmethoden onvoldoende zijn gebleken.
- De strategie van permanente voorziening van lokaas dient regelmatig te worden herzien in het kader van geïntegreerd plaagbeheer en de beoordeling van het risico op een nieuwe plaag.
- Gebruik het product niet voor gepulseerde baiting-behandelingen.

4.1.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen

- Wanneer aasstations dicht bij waterafvoersystemen worden geplaatst, zorg er dan voor dat contact van het lokaas met water wordt voorkomen.

4.1.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking

Zie 5.4

4.1.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden

Zie 5.5

4.2 Omschrijving van het gebruik

Gebruik 2 - Gebruik 2 – Muizen en/of ratten – gebruik gereserveerd voor professioneel gebruiker met aangetoonde gevorderde bekwaamheid – buiten rond gebouwen

Productsoort	PT 14 - Rodenticiden
Indien van toepassing, een precieze beschrijving van het toegelaten gebruik	Niet relevant voor rodenticiden
Doelorganisme(n) (met inbegrip van ontwikkelingsstadium)	Rattus norvegicus-Brown rat-Adulten Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren) Rattus norvegicus-Brown rat-Juvenilen Bv. knaagdieren Mus musculus-House mouse-Adulten Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren) Mus musculus-House mouse-Juvenilen Bv. knaagdieren
Toepassingsgebied	Buiten Buiten rond gebouwen
Toepassingsmethode(n)	In lokdozen - Lokaasformuleringen: - Kant-en-klaar lokaas moet worden gebruikt in tamper resistant lokaaskisten - Baiting-punten bedekt en beschermd - Directe toepassing van kant-en-klaar lokaas in het hol

Dosering en frequentie van de toepassing

Muizen Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter Ratten Muizen plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter - -

Muizen

Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter
Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter

Ratten

Muizen plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter

Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter

Categorie/categorieën gebruikers

Professioneel

Verpakkingsgrootte en verpakkingsmateriaal

- Plastic zakken in een plastic buis (50 g, 100 g en 150 g zakjes) - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg, 11 kg, 12 kg
- Losse korrels in een plastic emmer - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg
- Losse korrels in een plastic zak - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg

4.2.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies

- Bescherm lokaas tegen atmosferische omstandigheden. Plaats de lokaaskisten in gebieden waar geen overstromingen kunnen optreden.
- Vervang lokaas in lokaaskisten waar het lokaas werd aangetast door water of verontreinigd werd.
- Verwijder het resterende product aan het einde van de behandelperiode (behalve in hollen)
- Indien mogelijk wordt aanbevolen het behandelde gebied minimaal om de vier weken te bezoeken om selectie van een resistente populatie te voorkomen.
- Voor buitengebruik: lokazen moeten afgedekt zijn en geplaatst op strategische plaatsen om het risico van blootstelling aan niet-doeldieren te beperken.
- Lokaas moet zo worden geplaatst dat de blootstelling van niet-doelsoorten en kinderen wordt geminimaliseerd.
- Bedek of blokkeer de ingangen van het hol waar het aas is geplaatst om het risico te verkleinen dat het aas eruit komt of zich verspreidt.
- Volg alle aanvullende aanwijzingen die in de relevante best practice code staan.

4.2.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen

- Informeer indien mogelijk voorafgaand aan de behandeling eventuele omstanders (bijv. gebruikers van het behandelde gebied en de omgeving) over de knaagdierbestrijdingscampagne [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code, indien beschikbaar]".
- Overweeg preventieve bestrijdingsmaatregelen (holen dichtstoppen, mogelijk voedsel en drinken zoveel mogelijk verwijderen) om inname van het product te verbeteren en de kans op een nieuwe invasie te verminderen.
- Zoeken en verwijder tijdens de behandeling met frequente tussenpozen dode knaagdieren om het risico op secundaire vergiftiging tegen te gaan. [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code]".
- Permanente lokdoos is beperkt tot locaties met een hoge kans op een nieuwe invasie wanneer andere bestrijdingsmethoden onvoldoende zijn gebleken.
- De strategie van permanente voorziening van lokaas dient regelmatig te worden herzien in het kader van geïntegreerd plaagbeheer en de beoordeling van het risico op een nieuwe plaag.
- Gebruik het product niet voor gepulseerde baiting-behandelingen.

4.2.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen

- Wanneer lokaaskisten dicht bij oppervlaktewateren (bijv. rivieren, vijvers, kanalen, dijken, sloten) of waterafvoersystemen worden geplaatst, zorg er dan voor dat contact van het lokaas met water wordt voorkomen.

4.2.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking

Zie 5.4

4.2.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden

Zie 5.5

4.3 Omschrijving van het gebruik

Gebruik 3 - Gebruik 3 – Ratten – gebruik gereserveerd voor professioneel gebruiker met aangetoonde gevorderde bekwaamheid – Open gebieden buiten

Productsoort

PT 14 - Rodenticiden

Indien van toepassing, een precieze beschrijving van het toegelaten gebruik Doelorganisme(n) (met inbegrip van ontwikkelingsstadium)

Niet relevant voor rodenticiden

Rattus norvegicus-Brown rat-Adulten|Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren)

Rattus norvegicus-Brown rat-Juvenilen|Bv. knaagdieren

Toepassingsgebied

Toepassingsmethode(n)	<p>Buiten</p> <p>Open gebieden buiten</p> <hr/> <p>In lokdozen - Lokaasformuleringen: - Kant-en-klaar lokaas moet worden gebruik in tamper resistent lokaaskisten - Baiting-punten bedekt en beschermd - Directe toepassing van kant-en-klaar lokaas in het hol</p>
Dosering en frequentie van de toepassing	<p>Ratten Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter - - Ratten Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter</p>
Categorie/categorieën gebruikers	<p>Professioneel</p>
Verpakkingsgrootte en verpakkingsmateriaal	<p>- Plastic zakken in een plastic buis (50 g, 100 g en 150 g zakjes) - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg, 11 kg, 12 kg - Losse korrels in een plastic emmer - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg - Losse korrels in een plastic zak - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg</p>

4.3.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies

<ul style="list-style-type: none"> - Bescherm lokaas tegen atmosferische omstandigheden. Plaats de lokaaskisten in gebieden waar geen overstromingen kunnen optreden. - Vervang lokaas in lokaaskisten waar het lokaas werd aangetast door water of verontreinigd werd. - Verwijder het resterende product aan het einde van de behandelperiode (behalve in holen) - Indien mogelijk wordt aanbevolen het behandelde gebied minimaal om de vier weken te bezoeken om selectie van een resistente populatie te voorkomen. - Voor buitengebruik: lokazen moeten afgedekt zijn en geplaatst op strategische plaatsen om het risico van blootstelling aan niet-doeldieren te beperken. - Lokaas moet zo worden geplaatst dat de blootstelling van niet-doelsoorten en kinderen wordt geminimaliseerd. - Bedek of blokkeer de ingangen van het hol waar het aas is geplaatst om het risico te verkleinen dat het aas eruit komt of zich
---

verspreidt.

- Volg alle aanvullende aanwijzingen die in de relevante best practice code staan.

4.3.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen

- Informeer indien mogelijk voorafgaand aan de behandeling eventuele omstanders (bijv. gebruikers van het behandelde gebied en de omgeving) over de knaagdierbestrijdingscampagne [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code, indien beschikbaar]".

- Overweeg preventieve bestrijdingsmaatregelen (holen dichtstoppen, mogelijk voedsel en drinken zoveel mogelijk verwijderen) om inname van het product te verbeteren en de kans op een nieuwe invasie te verminderen.

- Zoeken en verwijder tijdens de behandeling met frequente tussenpozen dode knaagdieren om het risico op secundaire vergiftiging tegen te gaan. [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code]".

- Permanente lokdoos is beperkt tot locaties met een hoge kans op een nieuwe invasie wanneer andere bestrijdingsmethoden onvoldoende zijn gebleken.

- De strategie van permanente voorziening van lokaas dient regelmatig te worden herzien in het kader van geïntegreerd plaagbeheer en de beoordeling van het risico op een nieuwe plaag.

- Gebruik het product niet voor gepulseerde baiting-behandelingen.

4.3.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen

- Wanneer lokaaskisten dicht bij oppervlaktewateren (bijv. rivieren, vijvers, kanalen, dijken, sloten) of waterafvoersystemen worden geplaatst, zorg er dan voor dat contact van het lokaas met water wordt voorkomen.

4.3.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking

Zie 5.4.

4.3.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden

Zie 5.5

4.4 Omschrijving van het gebruik

Gebruik 4 - Gebruik 4 – Ratten – gebruik gereserveerd voor professioneel gebruiker met aangetoonde gevorderde bekwaamheid – riolen

Productsoort	PT 14 - Rodenticiden
Indien van toepassing, een precieze beschrijving van het toegelaten gebruik	Niet relevant voor rodenticiden
Doelorganisme(n) (met inbegrip van ontwikkelingsstadium)	Rattus norvegicus-Brown rat-Adulten Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren) Rattus norvegicus-Brown rat-Juvenilen Bv. knaagdieren
Toepassingsgebied	Overig Riolen
Toepassingsmethode(n)	In lokdozen - Lokaasformuleringen: - Kant-en-klaar lokaas moet worden gebruikt in tamper resistent lokaaskisten - Baiting-punten bedekt en beschermd
Dosering en frequentie van de toepassing	Ratten Tot 300 gram per mangat - - Ratten Tot 300 gram per mangat
Categorie/categorieën gebruikers	Professioneel
Verpakkingsgrootte en verpakkingsmateriaal	- Plastic zakken in een plastic buis (50 g, 100 g en 150 g zakjes) - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg, 11 kg, 12 kg - Losse korrels in een plastic emmer - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg - Losse korrels in een plastic zak - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg

4.4.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies

- Lokaas moet zodanig worden toegepast dat het niet in contact komt met water en niet weggespoeld wordt.
- Volg alle aanvullende aanwijzingen die in de relevante best practice code staan.

4.4.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen

- Gebruik het product niet voor gepulseerde baiting-behandelingen.
- Volg alle aanvullende aanwijzingen die in de relevante best practice code staan.

4.4.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen

Zie 5.3

4.4.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking

Zie 5.4

4.4.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden

Zie 5.5

4.5 Omschrijving van het gebruik

Gebruik 5 - Gebruik 5 – Muizen / Ratten – professionals – binnen

Productsoort

PT 14 - Rodenticiden

Indien van toepassing, een precieze beschrijving van het toegelaten gebruik

Niet relevant voor rodenticiden

Doelorganisme(n) (met inbegrip van ontwikkelingsstadium)

Mus musculus-House mouse-Adulten|Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren)
Mus musculus-House mouse-Juvenilen|Bv. knaagdieren
Rattus norvegicus-Brown rat-Adulten|Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren)
Rattus norvegicus-Brown rat-Juvenilen|Bv. knaagdieren

Toepassingsgebied

Binnen
Binnen

Toepassingsmethode(n)

Begassing -
- Kant-en-klaar lokaas moet worden gebruik in tamper resistant lokaaskisten

Dosering en frequentie van de toepassing

Muizen Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter Ratten Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter - -
Muizen
Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter
Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter
Ratten
Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter
Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter

Categorie/categorieën gebruikers

Professioneel

Verpakkingsgrootte en verpakkingsmateriaal

- Plastic zakken in een plastic buis (50 g, 100 g en 150 g zakjes) - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg, 11 kg, 12 kg
- Losse korrels in een plastic emmer - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg
- Losse korrels in een plastic zak - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg

4.5.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies

4.5.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies

Muizen:

De aasstations dienen aan het begin van de behandeling ten minste om de 2 tot 3 dagen te worden bezocht en dan daarna ten minste wekelijks, om te controleren of het lokaas geaccepteerd wordt en de aasstations intact zijn en om lijken van knaagdieren te verwijderen. Lokaas indien nodig aanvullen.

Ratten:

De aasstations dienen aan het begin van de behandeling ten minste om de 5 tot 7 dagen te worden bezocht en dan daarna ten minste wekelijks, om te controleren of het lokaas geaccepteerd wordt en de aasstations intact zijn en om lijken van knaagdieren te verwijderen. Lokaas indien nodig aanvullen.

Volg alle aanvullende aanwijzingen die in de relevante best practice code staan.

4.5.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen

Zie 5.2

4.5.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen

- Wanneer aasstations dicht bij waterafvoersystemen worden geplaatst, zorg er dan voor dat contact van het lokaas met water wordt voorkomen.

4.5.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking

Zie 5.4

4.5.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden

Zie 5.5

4.6 Omschrijving van het gebruik

Gebruik 6 - Gebruik 6 – Muizen en/of ratten – professionals – buiten rond gebouwen

Productsoort

PT 14 - Rodenticiden

Indien van toepassing, een precieze beschrijving van het toegelaten gebruik Doelorganisme(n) (met inbegrip van ontwikkelingsstadium)

Niet relevant voor rodenticiden

Mus musculus-House mouse-Adulten|Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren)
Mus musculus-House mouse-Juvenilen|Bv. knaagdieren
Rattus norvegicus-Brown rat-Adulten|Insecten, zoogdieren (bv. knaagdieren)
Rattus norvegicus-Brown rat-Juvenilen|Bv. knaagdieren

Toepassingsgebied

Buiten
Buiten rond gebouwen

Toepassingsmethode(n)

Begassing -
- Kant-en-klaar lokaas moet worden gebruik in tamper resistant lokaaskisten

Dosering en frequentie van de toepassing

Muizen Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter Ratten Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter - -
Muizen
Grote plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter
Kleine plaag - tot 50 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter
Ratten
Grote plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 5 meter
Kleine plaag - tot 250 g lokaas in lokaaskist geplaatst om de 10 meter

Categorie/categorieën gebruikers

Professioneel

Verpakkingsgrootte en verpakkingsmateriaal

- Plastic zakken in een plastic buis (50 g, 100 g en 150 g zakjes) - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg, 11 kg, 12 kg
- Losse korrels in een plastic emmer - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg
- Losse korrels in een plastic zak - 3 kg, 4 kg, 5 kg, 6 kg, 7 kg, 8 kg, 9 kg, 10 kg

4.6.1 Gebruik-specifieke gebruiksinstructies

Bescherm lokaas tegen weersomstandigheden (bijv. regen, sneeuw enz.). Plaats de aasstations in gebieden waar geen overstromingen kunnen optreden.

Muizen:

De aasstations dienen aan het begin van de behandeling ten minste om de 2 tot 3 dagen te worden bezocht en dan daarna ten minste wekelijks, om te controleren of het lokaas geaccepteerd wordt en de aasstations intact zijn en om lijken van knaagdieren te verwijderen. Lokaas indien nodig aanvullen.

Ratten:

De aasstations dienen aan het begin van de behandeling ten minste om de 5 tot 7 dagen te worden bezocht en dan daarna ten minste wekelijks, om te controleren of het lokaas geaccepteerd wordt en de aasstations intact zijn en om lijken van knaagdieren te verwijderen. Lokaas indien nodig aanvullen.

Vervang aas in een lokaas waar aas is beschadigd door water of vervuild is met vuil.

Volg alle aanvullende aanwijzingen die in de relevante best practice code staan.

4.6.2 Gebruik-specifieke risicobeperkende maatregelen

- Dit product niet direct in de hollen toepassen

4.6.3 Waar specifiek voor het gebruik, de bijzonderheden betreffende mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO-instructies en noodmaatregelen om het milieu te beschermen

- Wanneer lokaaskisten dicht bij oppervlaktewateren (bijv. rivieren, vijvers, kanalen, dijken, sloten) of waterafvoersystemen worden geplaatst, zorg er dan voor dat contact van het lokaas met water wordt voorkomen.

4.6.4 Waar specifiek voor het gebruik, instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking

Zie 5.4

4.6.5 Waar specifiek voor het gebruik, voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden

Zie 5.5

5. Algemene gebruiksaanwijzing

5.1. Gebruiksvoorschrift

Professioneel gebruiker met aangetoonde gevorderde bekwaamheid :

- Lees en volg de productinformatie evenals de informatie die bij het product wordt geleverd of wordt meegegeven in het verkooppunt, alvorens het product te gebruiken.
- Voer voorafgaand aan de behandeling een onderzoek uit in het geïnfesteeerde gebied en een beoordeling ter plekke om te bepalen om welke knaagdiersoort het gaat en waar de knaagdieren actief zijn, en om de waarschijnlijke oorzaak en de ernst van de plaag te achterhalen.
- Verwijder voedsel dat gemakkelijk bereikbaar is voor knaagdieren (bijv. gemorst graan of voedselafval). Maak afgezien daarvan het geïnfesteeerde gebied niet vlak voor de behandeling schoon, aangezien dit de knaagdierpopulatie alleen maar verstoort en de acceptatie van lokaas lastiger maakt.
- Het product mag uitsluitend worden gebruikt als onderdeel van een geïntegreerd plaagbeheersysteem, met onder andere hygiënemaatregelen en, waar mogelijk, fysieke bestrijdingsmethoden.
- Aasstations dienen te worden geplaatst in de onmiddellijke nabijheid van plaatsen waar eerder knaagdieractiviteit is waargenomen (bijv. looproutes, nesten, voerplaatsen, holen enz.).
- Waar mogelijk moeten aasstations aan de grond of andere structuren worden vastgemaakt.
- Aasstations moeten duidelijke etiketten hebben waarop staat dat ze rodenticiden bevatten en dat ze niet verplaatst of geopend mogen worden (zie rubriek 5.3 voor de informatie die op het etiket moet staan).
- Wanneer het product in openbare gebieden wordt gebruikt, dienen de behandelde gebieden tijdens de behandelperiode te worden gemarkeerd en moet bij het lokaas een mededeling beschikbaar worden gesteld waarin het risico op primaire of secundaire vergiftiging door het antistollingsmiddel wordt uitgelegd en de eerste maatregelen worden aangegeven die moeten worden genomen in geval van vergiftiging.
- Het lokaas dient te worden vastgemaakt zodat het niet kan worden weggesleept van het aasstation.
- Plaats het product buiten het bereik van kinderen, vogels, huisdieren, boerderijdieren en andere niet-doeldiersoorten.
- Draag beschermende handschoenen bij het uitvoeren van alle taken waarbij contact met het product mogelijk is (materiaal van de handschoen nader te bepalen door de toelatingshouder in de productinformatie).
- Plaats het product uit de buurt van voedsel, drinken en diervoeder, en ook van gebruiksvoorwerpen of oppervlakken die daarmee in contact komen.
- Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product.
- Handen en direct blootgestelde huid wassen na gebruik van het product.
- De gebruiker bepaalt zelf de frequentie van inspecties van het behandelde gebied, in het licht van de resultaten van het onderzoek aan het begin van de behandeling.
- Als het aasverbruik laag is in verhouding tot de schijnbare omvang van de invasie, overweeg dan om aasstations op andere locaties en alternatieve lokaasformules te plaatsen.
- Als het lokaas na een behandelingsperiode van 35 dagen nog steeds geconsumeerd wordt en geen afname in knaagdieractiviteit wordt waargenomen, moet de waarschijnlijke oorzaak worden vastgesteld. Wanneer andere elementen zijn uitgesloten, is het waarschijnlijk dat er resistente knaagdieren zijn. Overweeg dan het gebruik van een niet-bloedverdünnende rodenticide, als die beschikbaar is, of een sterkere bloedverdünnende rodenticide. Overweeg ook het gebruik van vallen als alternatieve beheersingsmaatregel.
- Sites waar lokaas wordt gebruikt in holen moeten meer frequent bezocht worden dan waar het lokaas in lokaasdozen geplaatst wordt.
- Lokaas in sachets: [voor zakken die niet kunnen worden leeggemaakt - Open geen zakken met aas].
- Losse pellets, korrels: Plaats het lokaas in het aasstation met behulp van een doseerapparaat. Specificeer de methoden om stof tot een minimum te beperken (bijv. nat afnemen).

Professionals :

- Lees en volg de productinformatie evenals de informatie die bij het product wordt geleverd of wordt meegegeven in het verkooppunt, alvorens het product te gebruiken.
- Voer voorafgaand aan de behandeling een onderzoek uit in het geïnfesteeerde gebied en een beoordeling ter plekke om te bepalen om welke knaagdiersoort het gaat en waar de knaagdieren actief zijn, en om de waarschijnlijke oorzaak en de ernst van de plaag te achterhalen.
- Verwijder voedsel dat gemakkelijk bereikbaar is voor knaagdieren (bijv. gemorst graan of voedselafval).
Maak afgezien daarvan het geïnfesteeerde gebied niet vlak voor de behandeling schoon, aangezien dit de knaagdierpopulatie alleen

maar verstoort en de acceptatie van lokaas lastiger maakt.

- Het product mag uitsluitend worden gebruikt als onderdeel van een geïntegreerd plaagbeheersysteem, met onder andere hygiënemaatregelen en, waar mogelijk, fysieke bestrijdingsmethoden.
- Overweeg preventieve bestrijdingsmaatregelen (holen dichtstoppen, mogelijk voedsel en drinken zo veel mogelijk verwijderen) om inname van het product te verbeteren en de kans op een nieuwe invasie te verminderen.
- Aasstations dienen te worden geplaatst in de onmiddellijke nabijheid van plaatsen waar eerder knaagdieractiviteit is waargenomen (bijv. looproutes, nesten, voerplaatsen, holen enz.).
- Waar mogelijk moeten aasstations aan de grond of andere structuren worden vastgemaakt.
- Aasstations moeten duidelijke etiketten hebben waarop staat dat ze rodenticiden bevatten en dat ze niet verplaatst of geopend mogen worden (zie rubriek 5.3 voor de informatie die op het etiket moet staan).
- Wanneer het product in openbare gebieden wordt gebruikt, dienen de behandelde gebieden tijdens de behandelperiode te worden gemarkeerd en moet bij het lokaas een mededeling beschikbaar worden gesteld waarin het risico op primaire of secundaire vergiftiging door het antistollingsmiddel wordt uitgelegd en de eerste maatregelen worden aangegeven die moeten worden genomen in geval van vergiftiging.
- Het lokaas dient te worden vastgemaakt zodat het niet kan worden weggesleept van het aasstation.
- Plaats het product buiten het bereik van kinderen, vogels, huisdieren, boerderijdieren en andere niet-doeldiersoorten.
- Plaats het product uit de buurt van voedsel, drinken en diervoeder, en ook van gebruiksvoorwerpen of oppervlakken die daarmee in contact komen.
- Draag tijdens het hanteren van het product beschermende handschoenen die bestand zijn tegen chemische stoffen (materiaal van de handschoenen nader te bepalen door de vergunninghouder in de productinformatie)
- Niet eten, drinken of roken tijdens het gebruik van dit product.
- Handen en direct blootgestelde huid wassen na gebruik van het product.
- Als het aasverbruik laag is in verhouding tot de schijnbare omvang van de invasie, overweeg dan om aasstations op andere locaties en alternatieve lokaasformules te plaatsen.
- Als het lokaas na een behandelperiode van 35 dagen nog steeds geconsumeerd wordt en er geen afname in knaagdieractiviteit wordt waargenomen, moet de waarschijnlijke oorzaak worden vastgesteld. Wanneer andere elementen zijn uitgesloten, is het waarschijnlijk dat er resistente knaagdieren zijn. Overweeg dan het gebruik van een niet-bloedverdünnende rodenticide, als die beschikbaar is, of een sterkere bloedverdünnende rodenticide. Overweeg ook het gebruik van vallen als alternatieve bestrijdingsmaatregel.
- Verwijder het resterende aas of de lokaas aan het einde van de behandelingsperiode.
- Lokaas in sachets: [voor zakken die niet kunnen worden leeggemaakt - Open geen zakken met aas].
- Losse pellets, korrels: Plaats het lokaas in het aasstation met behulp van een doseerapparaat. Specificeer de methoden om stof tot een minimum te beperken (bijv. nat afnemen).

5.2. Risicobeperkende maatregelen

Professioneel gebruiker met aangetoonde gevorderde bekwaamheid :

- Informeer indien mogelijk voorafgaand aan de behandeling eventuele omstanders (bijv. gebruikers van het behandelde gebied en de omgeving) over de knaagdierbestrijdingscampagne [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code]".
- De informatie op het product (dwz het etiket en / of de bijsluiter) moet duidelijk aangeven dat het product alleen aan professionele gebruikers mag worden geleverd "met aantoonbare gevorderde bekwaamheid".
- Niet gebruiken op plaatsen waar eventueel resistentie tegen de werkzame stof kan voorkomen.
- Producten mogen niet langer dan 35 dagen worden gebruikt zonder een evaluatie van de staat van de plaag en de doeltreffendheid van de behandeling [tenzij toegestaan permanente aas].
- Het gebruik van verschillende anticoagulantia met een vergelijkbare of een lagere werkzaamheid niet afwisselen ten behoeve van resistentiemanagement. Kies voor afwisselend gebruik een niet-bloedverdunnende rodenticide, indien een dergelijk product beschikbaar is, of een krachtiger bloedverdunnend middel.
- Reinig tussen het toepassen de lokaaskisten of gebruiksvoorwerpendie worden gebruikt in lokaaskisten niet met water.
- Verwijder dode knaagdieren in overeenstemming met lokale vereisten [Dode knaagdieren moeten afgevoerd en vernietigd worden door een hiertoe gespecialiseerde of vergunde onderneming].

Professionals :

Informeer indien mogelijk voorafgaand aan de behandeling eventuele omstanders (bijv. gebruikers van het behandelde gebied en de omgeving) over de knaagdierbestrijdingscampagne [in overeenstemming met de toepasselijke good practice code, indien beschikbaar]".

Zoek en verwijder tijdens de behandeling met frequente tussenpozen (bijv. ten minste twee keer per week) dode knaagdieren om het risico op secundaire intoxicatie tegen te gaan.

- De producten mogen niet langer dan 35 dagen worden gebruikt zonder een evaluatie van de staat van de invasie en van de werkzaamheid van de behandeling.
- Gebruik geen lokaas met anticoagulantia als permanent aas voor preventie knaagdierenplaag of toezicht op knaagdieractiviteiten.
- De productinformatie (d.w.z. etiket en/of bijsluiter) dient duidelijk te vermelden dat: Het product mag niet aan het algemene publiek worden geleverd (bijv. "uitsluitend voor professionals").
- Met behulp van dit product zouden knaagdieren binnen 35 dagen geëlimineerd moeten zijn. De productinformatie (d.w.z. etiket en/of bijsluiter) dient duidelijk aan te bevelen dat de gebruiker in geval van vermoed gebrek aan werkzaamheid aan het eind van de behandeling (d.w.z. er wordt nog steeds knaagdieractiviteit waargenomen) de productleverancier moet raadplegen of een plaagbestrijdingsdienst moet bellen.
- Reinig tussen het toepassen de lokaaskisten of gebruiksvoorwerpendie worden gebruikt in lokaaskisten niet met water.
- Verwijder dode knaagdieren in overeenstemming met lokale vereisten [Dode knaagdieren moeten afgevoerd en vernietigd worden door een hiertoe gespecialiseerde of vergunde onderneming].

5.3. Bijzonderheden van mogelijke directe of indirecte effecten, EHBO instructies en noodmaatregelen om mens, dier en milieu te beschermen

- Dit product bevat een antistollingsmiddel. Bij inslikken kunnen (mogelijk et enige vertraging) symptomen optreden zoals een bloedneus en bloedend tandvlees. In ernstige gevallen kunnen bloeduitstortingen optreden en kan bloed aanwezig zijn in de ontlasting of urine.
- Tegengif: vitamine K1 uitsluitend toe te dienen door medisch/veterinair personeel.
- In geval van:
  - Blootstelling via de huid: de huid met water wassen en vervolgens met water en zeep.
  - Blootstelling van de ogen: ogen spoelen met oogspoelvloeistof of water, oogleden tenminste 10 minuten open houden.
  - Blootstelling via de mond: de mond zorgvuldig met water spoelen. Nooit iets aan een bewusteloze persoon toedienen via de mond. Geen braken opwekken. Na inslikken onmiddellijk medisch advies inwinnen en verpakking of etiket van het product tonen.
- Lokaaskisten moeten worden voorzien van de volgende informatie: "niet verplaatsen of openen"; "bevat een rodenticide"; "productnaam of toelatingsnummer"; "werkzame stof(fen)" en "in geval van een vergiftiging, neem contact op met een professionele hulpverlener die contact kan opnemen met het vergiftigingeninformatiecentrum". [+3270245245]
- Gevaarlijk voor dieren in het wild.

5.4. Instructies voor de veilige verwijdering van het product en zijn verpakking

Verwijder ongegeten lokaas en de verpakking aan het eind van de behandeling in overeenstemming met lokale vereisten [De verpakking en (ongegeten) restanten van rodenticiden worden beschouwd als gevaarlijke afval. Het afvoeren en vernietigen dient te gebeuren door een hiertoe gespecialiseerde of vergunde onderneming.

5.5. Voorwaarden voor opslag en de houdbaarheid van het product onder normale opslagomstandigheden

- Op een droge, koele en goed geventileerde plaats bewaren. De verpakking afgesloten en niet in direct zonlicht bewaren.
- Op een plaats bewaren die niet toegankelijk is voor kinderen, vogels, huis- en landbouwdieren
- Houdbaarheid 24 maanden

6. Overige informatie

- Vanwege de vertraagde werking kan het na inname van het lokaas 4 tot 10 dagen duren tot bloedverdünnende rodenticiden effectief zijn.
- Knaagdieren kunnen ziekten bij zich dragen. Raak dode knaagdieren niet met blote handen aan, draag handschoenen of gebruik hulpmiddelen zoals een tang bij het verwijderen.
- Dit product bevat een bitterstof en een kleurstof.